

der skulde, som det hedder, indbrages under den høieste Domstols Tilsyn. Jeg veed ikke rigtig, om det er Meningen, at den høieste Domstol, det vil altsaa sige Høiesteret, skulde være Examenscollegium, eller om det skulde staae Regjeringen frit for at indrette en Examen, som den selv vilde, kun at den gjorde det paa en saadan Maade, at den aabnede Høiesteret Afgang til at føre Tilsyn med den. Jeg troer nu, at det praktisk vil støde paa sine Vanskeligheder at henlægge Examen under Høiesteret her i Landet, naaget jeg i og for sig skal erkjende, at der principmæssig ikke kunde indvendes noget Stort imod at gjøre Høiesteret til et Examenscollegium; men hvad jeg troer der fremstiller sig som temmelig upraktisk, er Bestemmelsen i samme § 2 om, at et halvt Aar forud for Prøvens Afholdelse skal Antallet paa dem, der efter bestaaet Prøve vilde blive antagne, opgives. Dette Ord: „antagne“ maatte man jo efter Sammenhængen med det Foregaaende troe skulde forståes saaledes, at de, der havde bestaaet Prøven, skulde ansættes i Dommerembeder; thi det er kun dem, der vilde søge Ansættelse i Dommerembeder, som skulde underkaste sig den Prøve, hvormed Høiesteret skal føre Tilsyn. Jeg indseer imidlertid ikke, hvorledes det lader sig gjøre, et halvt Aar forud for Prøvens Afholdelse at opgive Antallet af dem, der efter bestaaet Prøve saaledes skulde blive antagne. Ja, det hedder rigtignok senere i Paragraphen, at dette Antal skal rette sig efter den sandsynlige Afgang i det kommende Aar, men et halvt Aar forud at skulle opgive Antallet paa de Mennesker, der sandsynligviis vil blive Brug for i det kommende Aar i en vis Klasse af Embeder, forekommer mig at være en meget besværlig Opgave. Til Slutning hedder det i Paragraphen: De Antagne benyttes umiddelbart derefter i Forretninger, der paa engang kunne forsøge og prøve deres Brugbarhed. Men naar det nu er de Mennesker, der skulle ansættes i Dommerembeder, som skulde underkaste sig Prøven, saa vil jeg tillade mig at spørge: hvad er da Meningen med, at de skulle benyttes umiddelbart derefter i Forretninger, der paa engang kunne forsøge og prøve deres Brugbarhed? Skulle de have Løn herfor, skulle de maafsee commanderes

der til som Udførelse, eller skulle de kun have en fortrinlig Afgang til disse Stillinger? Det forekommer mig, at dette staaer overmaade vagt.

Sfæring: Det kommer an paa, hvilke Betingelser man opstiller. Opstiller man f. Ex. den Betingelse, at den Vedkommende, efterat have taget Examen og altsaa være indenfor Antallet af dem, som Regjeringen vil benytte, skal være pligtig til, isald han yderligere vil befordres, strax at overtage Forretninger, saa, selv om det stete for hans egen Regning, var det slet ikke Andet end hvad der før er skeet, naar man antager Volontairer; men det, jeg har tænkt mig, det er; at man strax vilde give dem en Løn saaledes, at de ikke mere som løse Candidater skulde forsøge deres Lykke der, hvor de bedst kunne; der skal ikke antages flere end det Antal, der kan bruges, og der skal gives Midler til at kunne bruge dem, og efterhaanden, som der i Aarets Løb bliver Pladser vacante, skulle de ansættes. Den Overflagsmaade at vide, hvormange Personer der omtrent vil kunne benyttes i et kommende Aars Løb, naar den staaer i Forbindelse med forstandige finansielle Bestemmelser, har slet ingen Vanskeligheder; det er Noget, som har været brugt i forskjellige Retninger, og som gjøres overalt, hvor man skal besætte foresaldende Vacancer og ikke vil antage flere til at besætte disse Vacancer med, end man troer at have Brug for. Det er altsaa ikke noget Nyt, som her foreslaaes; det er en Fremgangsmaade, som bruges paa mange Steder, og jeg troer endogsaa, at jeg tør sige, at jeg vil kunne paavise Forhold her i Landet, hvor det er Tilfældet. Jeg vil, idet jeg taler om dette, nævne et Exempel, som er at jævnføre. Der er en anden Række af Examinere, nemlig den theologiske, med Hensyn til hvilken jeg vilde ansee det for overordentlig heldigt og vigtigt, om det blev fastsat, at Ingen blev antaget som theologisk Candidat, uden at han umiddelbart kunde anbringes i en kirkelig Virksomhed. Det er for mig en stor kirkelig Feil, at der ligger en Aarrække imellem den Tid, Candidaten faaer Examen og den Tid, han bliver ansat i et kirkeligt Hverv, som slet ikke hænger sammen med det kirkelige Tær; og med Hensyn til den juridiske Examen